Skandinavian Suomalaiset ry
Fennoskandia i samverkan / Together in Fennoskandia

KVARTAL

DNA-TEST AVSLÖJADE CHOCKARTAD KOPPLING TILL SKYTISKA KRIGARE OCH VIKINGAKUNGAR

Skandinavian Suomalaiset ry:s ordförande Juha Tainio och sekreterare Juha Tuikka deltog i en omfattande DNA-studie som kartlägger finländarnas genetiska rötter. De högprecisa Y-DNA-analyser som gjordes under ledning av släktforskaren Ari Kolehmainen avslöjade resultat som revolutionerar vår syn på historien. Det visade sig att ordförandens och sekreterarens faderslinjer möts i järnålderns Savolax, uppskattningsvis på 700–800-talet. Båda tillhör Finlands ursprungsbefolkning, vars rötter sträcker sig ända till bronsåldern. Den största överraskningen väntade ändå på de östliga stäpperna.

Finska gener i skyteliten och i vikingaätter

Resultaten visade att båda har en mycket nära genetisk koppling till en forntida skytisk krigargrav (Novozavedennoye 24) som påträffats i Svartahavsområdet. Denna fruktade ryttare från den östliga stäppen bar på den finska N-haplogruppen. Fyndet bevisar att en del av finländarnas förfäder levde som en del av antikens krigarelit. Överraskningarna slutade inte där. Hos sekreteraren hittades en tydlig släktskapsförbindelse till Ruriks vikingadynasti,

En typisk skytisk kurgan eller gravhög på de sydryska stäpperna.

som grundade Kievriket.

Fyndet bidrar till att bekräfta en ny typ av historietolkning, enligt vilken finländarna var en aktiv del av vikingatidens maktstrukturer.

Släkt med en av USA:s grundningsfäder

Dessutom delar båda gemensamma förfäder med amerikafinländaren John Morton, som undertecknade USA:s självständighetsförklaring år 1776. Samma finska gener som red med skyterna på stäpperna och seglade med vikingarna på vägarna i öster, var slutligen med och undertecknade ett av världshistoriens mest betydelsefulla dokument. Vårt DNA bär på historier som bara väntar på att bli avslöjade!

SKANDINAVIAN SUOMALAISET I SVERIGE: I BRONS- OCH JÄRNÅLDERNS SPÅR

Skandinavian Suomalaiset ry:s ordförande Juha Tainio och sekreterare Juha Tuikka genomförde en veckolång forskningsresa till Sverige och den finska kusten. Syftet med resan var att kartlägga fornlämningar från brons- och järnåldern samt att lyfta fram finländarnas tystade roll i Fennoskandiens förhistoria.

Gemensamma rötter vid kusten

Resan började vid Sammallahdenmäki i Raumo. Områdets bronsåldersrösen (jättekyrkor) har en liknande struktur som de i Sverige och Österbotten. De visar att hela området tillhörde samma kultursfär under bronsåldern. Ny tvärvetenskaplig forskning stöder också att dessa forntida urinvånare i Fennoskandien, som levde vid havet, var finländarnas förfäder.

Gravrösen i Sammallahdenmäki i Raumo.

Hågahögen söder om Uppsala.

Gamla Uppsala och de mytiska skyterna

I Sverige var målet Gamla Uppsala med sina mäktiga kungshögar. Enligt sagorna är forntida kungar av skytiskt ursprung, samt de skandinaviska gudarna Oden, Tor och Frej, begravda i högarna. De DNA-tester som föreningen låtit göra avslöjar att en del av de finländska faderslinjerna faktiskt härstammar från skyterna vid Svarta havet, vilka i forntiden smälte samman med de finländare som kom från Sibirien. Sagorna innehåller således ofta en historisk sanning som färgats av myter.

Kontinuitet från Håga till Uppsala

Besöket vid Hågahögen – en kurganliknande grav med 3 000-åriga anor – avslöjade hur de östliga stäppernas nomadkulturer påverkade Nordens elit redan under bronsåldern. Senare sveakungar under järnåldern efterliknade dessa gamla monument för att stärka sin makt. På så sätt strävade de efter att visa upp sin egen storhet och rikedom.

FINSKT MIDSOMMARFIRANDE I USA

När Hancock i Michigan var den finsk-ugriska kulturhuvudstaden 2026 utökades årets midsommarfirande med ett omfattande kulturprogram. Finlands och Estlands ambassadörer samt Ungerns chargé d'affaires i USA deltog i festligheterna, medan Estlands president skickade en videohälsning. Rune Bjerkli representerade kvänerna / finländarna i norra Fennoskandien i samtal med de prominenta gästerna.

Gruvstadens historia och finska arv

Hancock var tidigare en betydande gruvstad, och många av de första finskspråkiga invånarna rekryterades från Nordnorge för arbete i koppargruvorna. Spåren efter dem lever fortfarande kvar. Äldre finsk/kvensk-amerikaner minns fortfarande hälsningen "Kuinka se mennee?" i stället för standardspråkets "Mitä kuuluu?".

Bild: Estlands ambassadör Kristjan Prikk talar i Hancock.

Sisu, bastu och historiens vingslag

Området är stolt över sitt finska arv. Finska gatunamn, bastur och den finska sisu-andan är fortfarande en självklar del av den finsk-amerikanska identiteten.

Programmet bjöd på föreläsningar, musik, kulturinslag och presentationer om de finsk-ugriska folkens bidrag till Nordamerikas historia, bland annat om John Morton, en av undertecknarna av USA:s självständighetsförklaring år 1776.

På bilden från vänster: Rune Bjerkli, Jim Kurtti (ledare för evenemangen i Hancock) och Bogáta Timár (Geresdlak i Ungern, som blir finsk-ugrisk kulturhuvudstad 2027).

JOHN MORTON – DEN FINSK-AMERIKANSKE GRUNDNINGSFADERN SOM BIDROG TILL ATT SKAPA USA

När USA firar 250-årsjubileet av sin självständighet finns det anledning att lyfta fram en av de minst kända, men mest betydelsefulla grundningsfäderna: John Morton. Även om hans namn i dag är okänt för många, var det hans avgörande röst den 2 juli 1776 som säkrade Pennsylvanias stöd för självständigheten och bidrog till att ena de tretton kolonierna bakom självständighetsförklaringen.

Finska rötter och vägen till inflytande

John Morton föddes 1725 och var ättling till de finska nybyggarna i kolonin Nya Sverige. Han växte upp i ett nära finsk-svenskt samhälle, utbildades av sin engelske styvfar och gjorde en framstående karriär som lantmätare, domare, talman för Pennsylvanias lagstiftande församling och delegat vid den kontinentala kongressen.

På bilden syns Pennsylvanias representanter. Övre raden från vänster: James Wilson, Benjamin Franklin, George Ross, John Morton, George Taylor och James Smith. Nedre raden från vänster: George Clymer, Robert Morris och Benjamin Rush. (Bild: AI / Rune Bjerkli).

Morton blev känd för sin integritet och sin förmåga att förena människor med olika kulturell och politisk bakgrund. Under lång tid arbetade han för en försoning med Storbritannien, men insåg till slut att självständighet var den enda möjliga vägen. Hans avgörande röst blev en vändpunkt i USA:s historia.

Mortons historiska arv

Bara nio månader senare avled Morton, endast 51 år gammal. Den tidiga döden och förlusten av många av hans personliga handlingar bidrog till att hans insats hamnade i skuggan av andra grundningsfäder. Ändå kunde USA:s historia ha fått ett helt annat förlopp utan den stillsamme statsmannen från Pennsylvania med djupa finska rötter.